

ΚΩΝΣΤ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

Μιχαήλ Ζώρας

Ο δέκατος τέταρτος

Κωμωδία εις πράξιν

Εθνικόν Ημερολόγιον του έτους 1899 (Κ. Φ. Σκόκος), Αθήνα

τμ. 14 (1899), σ. 328-349

Ο ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

Κωμωδία εἰς πρᾶξι ν.

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΦΟΡΑΔΗΣ,
ΤΑΣΟΥΛΗΣ
ΦΩΤΕΙΝΗ

ΑΣΠΑΣΙΑ, σύζυγός του,
ΒΑΤΑΧΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις.— Ἐποχὴ σύγχρονος.

[*Προθάλαμος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φοράδου, λαμπρῶς φωταγωγημένος μὲ πολὺφωτὰ εἰς τοὺς τοίχους καὶ ἐπὶ τραπεζῶν. Θύραι πλάγιαι ὁμοίαι εἰς τὸ βάθος. Ἀρθοδοχεῖτα μὲ ἄνθη φυσικὰ καὶ τεχνητά. Ἐπίπλωσις ἀνάλογος. — Δίρομένης τῆς αὐλαίας εὐρίσχοιται ἐπὶ τῆς σκηνῆς οἱ Παναγιώτης καὶ Φωτεινὴ.*]

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΦΩΤΕΙΝΗ, εἶτα καὶ ΦΟΡΑΔΗΣ.

ΦΩΤΕΙΝΗ. Μὰ τί πρᾶμα εἶνε, Παναγιώτη, αὐτὸς ὁ δεσπότης, ποῦ τοῦ ἔχουνε ἀπόψε τραπέζι τ' ἀφεντικά μας :

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Σοῦ τὸ ξανάπα' δὲν εἶνε δεσπότης, εἶνε πατριάρχης. Δὲν ἄκουσες τὴν κυρία ποῦ τὸν λέει μακαριώτατο ;

ΦΩΤΕΙΝΗ. Καὶ τί μὲ τοῦτο ; Μακάριο ἐλέγανε κι' ἓνα καλόγερο ξυπόλητο καὶ βρωμισμένο, ποῦ ἤρθε μιὰ φορὰ στὸ χωριό μας κι' ἐμάζεψε δεκάρες, γιὰ νὰ χτίσῃ ἓνα μοναστήρι... Τί θὰ 'πῆ πατριάρχης ;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Πατριάρχης θὰ 'πῆ... νά... θὰ 'πῆ... θὰ 'πῆ... πατριάρχης.

ΦΩΤΕΙΝΗ. Τώρα μούδωσεσες καὶ κατάλαβα !...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Τάχατες σάν νὰ 'πούμε πρώτος δεσπότης στὸν Ἅγιο Τάφο.

ΦΩΤΕΙΝΗ. Ἄμ' ἔτσι 'πέ μου.. Θᾶνε καὶ χατζῆς λοιπόν ;... αἱ ;...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Χατζῆς λέει ;... αὐτὸς κάνει τίς χατζῆδες.

ΦΩΤΕΙΝΗ. Καλὰ ἔκανα κι' ἐγώ, ἀμὰ ἦρθε, κι' ἐγονάτισα καὶ τοῦ 'φίλησα τὸ χέρι.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Σοῦδωσε καὶ τὴν εὐλογία του ;...

ΦΩΤΕΙΝΗ. Μὲ τὰ πέντε του τὰ δάκτυλα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Σὲ καλό σου λοιπόν.

ΦΩΤΕΙΝΗ. Καὶ τί ἀφεντάθρωπος ποῦ εἶνε !.. καλοθρεμμένος... ἔχει μιὰ κοιλάρια !...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Ποῦ ὁ Θεὸς ξέρει τί θὰ θέλη γιὰ νὰ γιομίση ..

ΦΩΤΕΙΝΗ. Κι' ἐκεῖνοι οἱ καλογέροι ποῦ σέρνει μαζί του !....

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Δὲν εἶνε καλογέροι' εἶνε ἀρχιμανδοῖτες !..

ΦΩΤΕΙΝΗ. Ὅ,τι κι' ἂν ἦνε, φοροῦν κάτι καμηλαύκια βελουδένια, καὶ κάτι ζωνάρια μεταξωτά, ποῦ κολλᾷ τὸ μάτι σου ἀπάνω τους.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Ἄμ' σηκόνει, Φωτεινή, ὁ Ἅγιος Τάφος. (Βλέπων δεξιᾶ). Σοῦτ. Ὁ κύριος ἔρχεται...

(Εἰσέρχεται δεξιᾶ ὁ Φοράδης).

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τί κάνετε σεῖς ἐδῶ ;..

ΦΩΤΕΙΝΗ. Μᾶς ἔστειλε ἡ κυρία νὰ πάρουμε τὰ δυὸ πολύφωτα...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Καὶ νὰ τὰ πᾶμε στὴ τραπεζαρία...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Καὶ τί περιμένετε ;.. Πηγαίνετε τὰ γλήγορα...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Ἄμέσως, κύριε...

(Οἱ Παναγιώτης καὶ Φωτεινή, λαμβάνοντες ἀνὰ ἓν πολύφωτον ἕκαστος ἐπὶ τῶν τραπεζῶν εὐρισκομένων, ἐξέρχονται διὰ τῆς θύρας τοῦ μέσου).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΦΟΡΑΔΗΣ, εἶτα καὶ ΑΣΠΑΣΙΑ.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Θαρρῶ πῶς ἡ Ἀσπασία ἔκανε λάθος δὲν ἤμαστε δεκατρεῖς... μετρῶ, ζυγαμετρῶ... τοὺς βγάζω δώδεκα....

Ποῦ τῆς ἦλθεν αὐτὴ ἡ ἰδέα τὴν τελευταία στιγμήν, κι' ἐγὼ σ' ἀν-
βλάκας τὴν ἐπίστεψα, καὶ τῆς εἶπα νὰ καλέσῃ καὶ τὸ γείτονά
μας τὸν κύριον Τασούλην, γιὰ τὰ γίνωμε δεκατέσσερες

(Εἰσέρχεται ἡ Ἀσπασία ἀριστερᾷ).

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ἐτελείωσεν εὐτυχῶς... ἐδέχθη ὁ κύριος Τασούλης.
Ὁ ὑπηρέτης μας τὸν ἐπέτυχε τῆ στιγμή ποῦ ἐκάθιζε νὰ φάῃ.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ἀσπασία, θαρρῶ πῶς τὴν ἐπάθαμε...

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Ἀνησυχῶς). Τί ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ Ἐκάναμε λάθος· ἐγίναμε δεκατρεῖς μὲ τὸν κύριον
Τασούλην.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Πῶς γίνεται ;

ΦΟΡΑΔΗΣ. Νὰ ποῦ γίνεται· μέτρα νὰ ὀῆς... Ὁ μακαριώ-
τατος, μὲ τοὺς δυὸ ἀρχιμανδριῖτες καὶ τοὺς δυὸ διάκους του, πέντε.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Οἱ τρεῖς καθηγηταὶ τῆς θεολογικῆς σχολῆς...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ὁκτώ· καὶ τέσσερες ἐμεῖς, δηλαδὴ ἐγὼ, σύ, ὁ Νί-
κός μας καὶ ἡ μαμᾶ...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Δώδεκα...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Καὶ ὁ κύριος Τασούλης, ποῦ ἐκάλεσες τώρα, δεκα-
τρεῖς. Τὰ βλέπεις λοιπόν ;...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Τί στραβομάρα !... Καὶ ὁ μακαριώτατος ποῦ μοῦ
εἶπεν ὅτι ἔχει τὴν πρόληψιν τοῦ ἀριθμοῦ δεκατρία !...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Πῶς μοῦ ἤρθε νὰ σ' ἀκούσω, χωρὶς νὰ λογαριάσω
κι' ἐγὼ πρῶτα !

ΑΣΠΑΣΙΑ. Μά, χριστιανέ μου, ἔγραψα ὅλα τὰ ὀνόματα σ' ἓνα
χαρτί καὶ τὰ ἐμέτρησα τρεῖς φορές... κάποιον θὰ ἔξεγάσαμε
τώρα...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Δὲν ἐξεγάσαμε κανένα. Ἄλλο δὲν εἶνε παρὰ νὰ
πεταχθῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος στὸν γείτονά μας τὸν κύριον Τασούλην, νὰ
τοῦ ἴπῳ πῶς ὁ ὑπηρέτης μας ἔκανε λάθος, καὶ νὰ μᾶς συγχω-
ρήσῃ...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Βέβαια· πήγαινε γλήγορα, μὴν τύχη κι' ἔρθῃ ὁ
ἄνθρωπος...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Νὰ βάλω τὸ καπέλο μου. (Ἐξέρχεται ἀριστερᾷ καὶ
ἐπανέρχεται μετ' ὀλίγον, φέρων τὸν πῖλόν του).

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Μόνη). Τί ρεζτηλίκι πηγαίναμε νὰ πάθωμε !...
μὰ πῶς νὰ κάνω αὐτὸ τὸ λάθος ! Ἄς ξαναμετρήσω : δύο καὶ τρεῖς
πέντε, καὶ ὁ γυμνασιάρχης... (μετὰ χαρᾶς). Ἄ, τὸν τῆσα !...
ἐξεγάσαμε τὸν γυμνασιάρχην ! Μὰ ἦτο δυνατόν νὰ τοὺς γράψω
στὸ χαρτί, νὰ τοὺς μετρήσω τρεῖς φορές, καὶ νὰ κάνω λάθος !

ΦΟΡΑΔΗΣ. (Εἰσερχόμενος ἀριστερᾶ καὶ σπεύδων πρὸς τὴν θύραν τοῦ μεσου). Τρέχω ! . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Ὁρμῶσα καὶ ἀρπάζουσα αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βραχίονος). Ὅχι, ὄχι ! στάσου . . . σωστοὶ εἴμεθα . . .

ΦΟΡΑΔΗΣ. (Ἐριστόμενος ἐκπληκτος). Πῶς ; . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. Δὲν ἐβάλαμε τὸ φίλο σου τὸ γυμνασιάρχῃ.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ἄ ! τὸν κύριον Βατάγον ! καλὰ λές . . . (Ῥίπτων τὸν πῖλόν του πρὸς τὰ παρασκήνια ἀριστερᾶ). Πῶς νὰ μοῦ φύγη ἀπὸ τὸ κεφάλι ! . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. Μὲ τὴ φύρα σου μ' ἐσάστισες κι' ἐμένα. Καλὰ σοῦ εἶπα ἐγὼ νὰ μὴ τὸν προσκαλέσης αὐτὸν τὸν κύριον . . . Ἐγὼ δὲν τὸν γνωρίζω καλὰ—καλὰ . . . ποτὲ δὲν ἦλθε νὰ μᾶς κάνῃ ἐπίσκεψι' ἐξ αἰτίας του τώρα ἐστενοχωρέθηκα τόσο ! . . .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τί νὰ κάνῃς, Ἀσπασία μου ; . . . γυμνασιάρχῃς εἶνε . . . ἔμαθε πῶς ἔχομε τραπέζι τοῦ μακαριωτάτου. καὶ χθὲς τὸ βράδυ, ποῦ ἐπαιζάμε σκάκι στοῦ Ζαχαράτου, μοῦ ἔρριξε ἓνα πόντο πῶς ἐπιθυμεῖ πολὺ νὰ τὸν γνωρίσῃ τὸν ἔχομε ἀνάγκη βλέπεις ὁ Νῖκος μας σὲ δυὸ μῆνες θὰ δώσῃ ἀπολυτηρίου ἐξετάσεις.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ κάνω ὑπομονή . . . Μά, βλέπεις, πλησιάζουν ἐνηὰ καὶ ἀκόμη δὲν ἦρθε . . . ἀφήσαμε μόνους καὶ τοὺς ἄλλους προσκεκλημένους τόση ὥρα . . .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Δὲν πειράζει· εἶνε στὸ σαλόνι ἡ μαμᾶ καὶ ὁ Νῖκος.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Πήγαινε καὶ σύ· ἐγὼ πάω μιὰ στιγμὴ νὰ παραγγείλω νὰ βάλουν δεκατέσσερα σερβίτσια στὸ τραπέζι . . .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Καλὰ. (Ἀπέρχεται δεξιᾶ, ἡ δὲ Ἀσπασία ἀριστερᾶ, ἐνῶ συγχρόνως εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ μεσου ὁ Τασοῦλης).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΤΑΣΟΥΛΗΣ, εἶτα ΑΣΠΑΣΙΑ, εἶτα καὶ ΦΩΤΕΙΝΗ.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. (Εἰσερχόμενος μὲ ὑποκλίσεις καὶ χαιρετῶν δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ εἰς τὸ κενόν), Καλησπέρα σας . . . καλησπέρα σας . . . Μπᾶ ! δὲν εἶνε κανεὶς ἐδῶ . . . δὲν πειράζει· θὰ ἔλθουν. Ποία τιμὴ ἀπροσδόκητος δι' ἐμὲ νὰ μὲ καλέσῃ εἰς δεῖπνον ὁ κύριος Φοράδης, διὰ νὰ γνωρίσω τὸν μακαριώτατον πατριάρχῃν τὸν Ἱεροσολύμων ! . . . Εἶνε ἀλήθεια ὅτι πολὺ ἀργὰ μοῦ ἐστάλη ἡ πρόσκλησις, καὶ μόλις ἐπρέφθασα νὰ φορέσω τὴ βρετεγχότα μου· ἀλλὰ κάλλιον ἀργὰ παρά ποτέ. Τὸ εὐτυχημα δὲ εἶνε ὅτι δὲν εἶχα δειπνήσει ἀκόμα, καὶ οὕτω, μὲ τὴν γνωριμίαν τοῦ πατριάρχου, θὰ λάβω καὶ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ εὐωχῆθῶ μακαρίως, διότι μακάριοι οἱ κλητοὶ εἰς γεῦ-

μα μακχωριωτάτου. (Βλέπων ἀριστερά). "Α, νά ἡ κυρία Φωράδη. (Ἀρχίζει τὰς ὑποκλίσεις, πρὶν ἢ ἐμφανισθῆ ἡ Ασπασία, ἣς εἰσέρχεται ἀριστερά).

ΑΣΠΑΣΙΑ "Α, ἦλθετε, κύριε Τασούλη· σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολὺ!...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ (Πάντοτε μεθ' ὑποκλίσεων) Τί λέγετε, κυρία...σεῖς νά μ' εὐχαριστήσετε ἢ ἐγώ, διὰ τὴν μεγάλην τιμὴν, τὴν ὁποίαν μοῦ κάμετε, νά συμποσιάσω εἰς τὸν οἶκόν σας με τὸν μακχωριώτατον τῶν Ἱεροσολύμων!

ΑΣΠΑΣΙΑ. Δὲν ἦτο δυνατόν νά λησμονήσω σᾶς, τὸν γείτονά μας... Δὲν ἔχομεν ὁμως καὶ πολλοὺς προσκεκλημένους· θὰ εἶμεθα ὅλοι δεκατέσσερες.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἀποφεύγομεν λοιπὸν τὸν ἀριθμὸν δεκατρία, ἀν καὶ ἐγὼ δὲν ἔχω τοιαύτας προλήψεις, προκειμένου μάλιστα περὶ φηγητοῦ.

ΑΣΠΑΣΙΑ Καὶ ἡμεῖς τὸ ἴδιο... Εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ εὐχαριστηθῆτε πολὺ με τὴν γνωριμίαν τοῦ μακχωριωτάτου, ἀφοῦ εἴσθε καὶ ὑπάλληλος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Γραφεὺς πρώτης τάξεως μάλιστα...

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Μετ' ἐκπλήξεως καὶ δυσαρεσκείας). Ἀπλοῦς γραφεὺς!... καὶ ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι εἴσθε τμηματάρχης, ἢ τοῦλάχιστον γραμματεὺς...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Θὰ γίνω με τὸν καίρον, κυρία μου, θὰ γίνω ἡ ὑπηρεσία μ' ἐκτιμᾷ πολὺ...

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Ἰδίᾳ). Γραφεὺς!... τί μασκαραλῆκι!... ἀν τὸ μάθη ὁ μακχωριώτατος!...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ὁ Ὑπουργὸς μοῦ ὑπόσχεται ὅτι θὰ με προβιβάσῃ εἰς πρώτην εὐκαιρίαν... διότι ἔχω τὰ προσόντα...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Τὸ πιστεύω. (Ἰδίᾳ). Νά μὴ τὸ γνωρίζω!... Τώρα ὅ,τι ἔγινε, ἔγινε...

(Εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ μέσου ἡ Φωτεινὴ).

ΦΩΤΕΙΝΗ. Εἶνε ὦρα, κυρία, νά σερβίρωμεν;...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ὑποθέτω.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. (Βλέπων εἰς τὸ ὠρολόγιόν του). Ἐννέα περασμένες ὁ μακχωριώτατος θὰ πεινᾷ βεβχίως.

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Τῇ Φωτεινῇ). Σέρβιρε, Φωτεινὴ. (Ἐνῶ ἡ Φωτεινὴ χωρεῖ ἵνα ἐξέλθῃ). Ἀλλ' ἔχι· στάσου. (Ἡ Φωτεινὴ ἐρίσταται). Ὁ κύριος Βατάχος δὲν ἦλθεν ἀκόμη...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ὁ γυμνασιάρχης;...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Μάλιστα· πῶς ν' ἀργήσῃ τόσο! (Τῇ Φωτεινῇ). Μὴ

σερβίρης, ἀλλὰ στείλε τὸν Παναγιώτην στὸ σαλόνι νὰ γνέψη μὲ τὸν τρόπον τοῦ κυρίου σου πῶς τὸν θέλω.

(Ἡ Φωτεινὴ ἐξέρχεται διὰ τοῦ μέσου).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΤΑΣΟΥΛΗΣ, ΑΣΠΑΣΙΑ, εἶτα καὶ ΦΟΡΑΔΗΣ

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Πρὸ μιᾶς ὥρας, ὅταν ἔφυγα ἀπὸ τοῦ Ζαχαράτου, ἦτο ἐκεῖ ὁ κύριος Βατάχος κι' ἔπαιζε σκάκι.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Καὶ αὐτὸς μὲ τὸ σκάκι του!...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Καὶ διόλου ἀπίθανον μὲ τὸ παιγνίδι νὰ ἐλησμονήσῃ τὴν εὐγενῆ πρόσκλησίν σας.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Αὐτὸ θὰ εἶνε ἀπελπιστικόν!

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Διατί, κυρία μου;... νὰ τοῦ κρεμάσωμεν τὰ κουτάλια...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Τὸ νομίζετε εὐχολον, κύριε Τασούλη;...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Εὐκολώτατον. Δὲν εἶνε σωστὸν νὰ περιμένῃ ἓνας μακαριώτατος, χάριν ἐνὸς δασκάλου. Καὶ τέλος πάντων αὐτὸς θὰ ζημιωθῇ ἂν χάσῃ ἐν λαμπρὸν συμπόσιον, διότι δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ ἐπήρετε ἐπίτηδες μάγειρον.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Διόλου ἢ μαγειρίσά μας εἶνε πολὺ καλή... .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Θὰ τὴν ἐκτιμήσω ἀπόψε...

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Ἰδίᾳ). Καὶ αὐτὸς ὁ γυμνασιάρχης!..

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Διότι καὶ ἐγὼ ἔχω μίαν γερόντισαν, ἣ ὁποία μὲ ὑπηρετεῖ καὶ μαγειρεύει πολὺ καλά... . Τὸ πρωτὶ μοῦ ἔστειλεν ὁ δάσκαλος τοῦ Μαρουσιοῦ μίαν πέρδικα, καὶ τὴν εἶχε κάμει σαλιμὶ τόσῳ ὥραϊα, ποῦ μόλις μοῦ τὴν ἔσερβίρισεν ἀπόψε, ἤρχισαν νὰ τρέχουν τὰ σάλια μου, καὶ ἂν ἡ πρόσκλησις δὲν ἦτο ἀπὸ μέρους σας, δὲν θ' ἄφινά τὴν πέρδικά μου δι' ὅλον τὸν κόσμον...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Δὲν ἐχάσετε, κύριε Τασούλη καὶ ἡμεῖς ἔχομε πέρδικες σαλιμὶ.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Εὐγε!

ΑΣΠΑΣΙΑ. Καὶ φιζάνια πατέ... .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἐξαίσιον!...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Καὶ μιὰ μεγάλη συναγρίδα μαγιονέζα... .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. ὦ, ὦ!...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Καί... .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Μὴ προχωρήσετε σᾶς παρακαλῶ, κυρία Φοράδη,

διότι αίσθάνομαι σφοδρούς νυγμούς εἰς τὸν στόμαχον, καὶ σκοτοδίνην· εἶμαι πολὺ εὐαίσθητος...

(Εἰσέρχεται ὁ Φοράδης δεξιᾷ).

ΦΟΡΑΔΗΣ Τί εἶνε ; ... Ἄ, ἦλθεν ὁ κύριος Τασούλης... μπράβο !...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. (Μεθ' ὑποκλίσεων), Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὴν τιμὴν, τὴν ὁποῖαν μοῦ...

ΦΟΡΑΔΗΣ (Διακόπτων αὐτόν). Τίποτε, τίποτε... (τῇ Ἀσπασίᾳ). Διατί δὲν σερβίρουν ;

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Δυσθύμως). Πῶς νὰ σερβίρουν ;... ὁ φίλος σου ὁ κύριος γυμνασιάρχης ;

ΦΟΡΑΔΗΣ. Δὲν ἦλθεν ἀκόμα ;

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ὅχι...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἐγὼ λέγω νὰ τοῦ κρεμάσωμεν τὰ κρυτάλια... τοῦ χρειάζεται τοῦ κυρίου Βατάχου...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ἀδύνατον· πρέπει νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτός...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Πρέπει νὰ ἔλθῃ...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. (Ἰδίᾳ). Τί ἀδυναμίαν ἔχουν μετὸν γυμνασιάρχην δὲν ἤμπορῶ νὰ καταλάβω...

ΑΣΠΑΣΙΑ (Τῷ Φοράδῃ). Βλέπεις τί γίνεται ;... θὰ καταντήσῃ νὰ καθήσωμεν στὸ τραπέζι στίς δέκα... (Σιγᾷ). Τι ἤθελες νὰ τὸν προσκαλέσῃς ; ἄνθρωπον ποῦ δὲν ἦλθε ποτὲ νὰ μᾶς κάνῃ ἐπίσκεψιν ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ (Σιγᾷ). Σῶπα μὴ σ' ἀκούσῃ ὁ Τασούλης, καὶ εἶνε μιὰ γλῶστα !... τὸ ἔκανα γιὰ τὸ καλὸ τοῦ παιδιοῦ μας· συλλογίσου.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ἐγὼ πηγαίνω στὸ σαλόνι μετὸν κύριον Τασούλην, καὶ σὺ φρόντισε νὰ φέρῃς τὸν γυμνασιάρχην.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Καλὰ· θὰ φροντίσω.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. (Ἰδίᾳ). Τί συμφέροντα ἔχουν μετὸν γυμνασιάρχην !...

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Σιγᾷ τῷ Φοράδῃ). Διότι ἄλλως θὰ εἴμεθα δεκατρεῖς, καὶ δὲ ξέρω τί θὰ κάνω. (Τῷ Τασούλῃ). Κύριε Τασούλη, πᾶμε νὰ σᾶς παρουσιάσω εἰς τὸν μακκαριώτατον.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας. (Κοιμῶναι τὴν βεδικόταν του καὶ λαμβάνει σοβαρὸν ὕψος ξεροβήγων).

ΑΣΠΑΣΙΑ (Επισταμένη). Ἀλλὰ νὰ ὀῆτε ὅτι... (Τῷ Φοράδῃ). Τὸ ἤξερες σὺ, Παντελῆ, ὅτι ὁ κύριος Τασούλης εἶνε ἀπλοῦς γραφεὺς εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ;

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τὸ ἤξερα βέβαια.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. (Ίδιᾱ). Μήπως υπάρχουν και γραφεῖς διπλοῦ ἢ σύνθετοι ;

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Ὀργίλως σιγᾶ τῶ Φοράδῃ). Διατί νὰ μὴ μοῦ τὸ 'πῆς ; .. τί ἐξευτελισμός !

ΦΟΡΑΔΗΣ. (Σιγᾶ τῆ Ἀσπασίᾱ). ὦ, ἀδελφὴ καὶ σύ, τὸ διορισμὸ του θα δείξῃ ; ... πέρασέ τον γιὰ τμηματάρχη ἡλικιωμένος ἄνθρωπος εἶνε...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Κύριε Τασοῦλη, νομιζω καλὸν καὶ πλέον ἀξιοπρεπές διὰ σᾶς, νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν εἰς τὸν μακαριώτατον, ὡς... τμηματάρχη τῶ Ὑπουργείου...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ξέρω κι' ἐγὼ ; ... σ' ἄν χονδρὸ δὲν εἶνε ; ἂν τὸ μάθῃ καὶ ὁ Ὑπουργός ; ..

ΦΟΡΑΔΗΣ. Πῶς θὰ τὸ μάθῃ, ... ὁ πατριάρχης φεύγει αὐριον τὸ πρωί...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἀλλά... εἶνε καὶ ἔγκλημα... ἀντιποίησης ἀξιώματος...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Δὲν θὰ τὸ 'πῆτε σεῖς' ἐγὼ θὰ τὸ 'πῶ.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἄν ἐλέγαμε τοῦλάχιστον γραμματεὺς, χωρὶς νὰ εἰποῦμεν καὶ ποίας τάξεως, θὰ ἦτο δικαιολογημένον τὸ πρᾶγμα, διότι ἐπίκειται ὁ προβιβασμός μου...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Δὲν γίνεται. Θὰ σᾶς συστήσω ὡς τμηματάρχη.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἄφοῦ δὲν γίνεται, κάμετε ὅ,τι ἐγκρίνετε. (Ίδιᾱ) Ἄς γίνω καὶ τμηματάρχης γιὰ ἓνα βράδυ.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ὅριστε λοιπόν. (ἀπέρχεται ἀριστερᾶ, ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ Τασοῦλη).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΦΟΡΑΔΗΣ, εἶτα καὶ ΦΩΤΕΙΝΗ, εἶτα καὶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ.

ΦΟΡΑΔΗΣ. (Σημαίνων κωδωνίσκον ἐπὶ τραπέζης εὐρισκόμενον) Πρέπει νὰ στείλω τὸν Παναγιώτην νὰ εὔρῃ τὸν κύριον Βιτάχον, ὅπου καὶ ἂν ᾔνε...

(Εἰσέρχεται ἡ Φωτεινὴ διὰ τῆς θύρας τοῦ μέσου).

ΦΩΤΕΙΝΗ. (Εἰσερχομένη) Εἶνε ὥρα νὰ σερβίρωμεν ;

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ὅχι! ποὺς σοῦ τῶπε ;

ΦΩΤΕΙΝΗ. Ἡ μαγεῖρισα λέει πῶς θὰ χαλάσῃ ἡ σοῦπα.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ἄς ἡσυχάσῃ καὶ δὲ χαλᾶ. Πήγαινε καὶ στείλέ μου γλήγορα τὸν Παναγιώτην.

ΦΩΤΕΙΝΗ. Ἀμέσως. (Ἐνῶ προχωρεῖ ἵνα ἐξέλθῃ διὰ τῆς θύρας τοῦ

μέσου, εισέρχεται δι' αὐτῆς ὁ Παναγιώτης κρατῶν ἐπιστολήν. Ἡ Φωτεινὴ ἐφίσταται).

ΦΟΡΑΔΗΣ. "Α, ώραῖα, νά τον! Παναγιώτη, τὰ πόδια σου στὸν ὦμο, καὶ τρέξε σὰν πουλὶ νὰ εὔρης τὸν κύριον Βατάχον, τὸν γυμνασιάρχην καὶ νὰ τοῦ πῆς ὅτι τὸν περιμένομεν δίχως ἄλλο, γιὰ νὰ καθήσωμεν στὸ τραπέζι, καὶ νὰ μὴν ἀργήσῃ, γιατί θὰ μᾶς κακοφανῇ πολὺ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Τώρα ὅτι ἦλθε ὁ ἐπιστάτης τοῦ γυμνασίου, ὁ γέρο-Ξύγκας, καὶ σᾶς ἔφερε αὐτὸ τὸ γράμμα.

ΦΟΡΑΔΗΣ. (Λαμβάνων τὴν ἐπιστολήν). Ποῖος τοῦ τῶδωσε;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Ἦτανε στουπὶ στὸ μεθῦσι, καὶ, καθὼς κατάλαβα ἀπὸ τὰ λόγια του, ὁ γυμνασιάρχης τοῦ τῶδωσε ἀπὸ τ' ἀπόγευμα νὰ σᾶς τὸ φέρῃ.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ἀπὸ τ' ἀπόγευμα ;.. καὶ μοῦ τῶφερε τώρα! (ἀνοίγει τὴν ἐπιστολήν).

ΦΩΤΕΙΝΗ. (Σιγὰ τῷ Παναγιώτῃ). Θὰ ἔμπλεξε σὲ καμμιά ταβέρνα, φαίνεται, καὶ τὸ ξέχασε...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. (Σιγὰ τῇ Φωτεινῇ). Ἐτσι εἶνε αὐτὸς ὁ μπεκρούλιακας!...

ΦΟΡΑΔΗΣ. (Ὅστις ἐν τῷ μεταξύ εἶχεν ἀναγνώσει κατ' ἰδίαν τὴν ἐπιστολήν). ὦ, δυστυχία! αὐτὸ πάλι ἦτο ἀπροσδόκητον!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. (Σιγὰ τῇ Φωτεινῇ). Τί νὰ τρέγῃ, Φωτεινή;

ΦΩΤΕΙΝΗ. (Σιγὰ τῷ Παναγιώτῃ). Ξέρω κι' ἐγώ ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τὴν ἐπάθαμε τώρα καὶ καλή!..

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Νὰ πάω γιὰ τὸ γυμνασιάρχην ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ὅχι! τρέξε νὰ πῆς τῆς κυρίας σου νὰ ἔλθῃ ἀμέσως ἐδῶ... (Ὁ Παναγιώτης ἤρμᾳ πρὸς τὴν θύραν ἀριστερᾶ). Μὴν τρέγῃς ἔτσι! (Ὁ Παναγιώτης ἐφίσταται). Νὰ πᾶς μὲ τρόπο νὰ τὴ φωνάξῃς.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Καταλαβαίνω. (Ἰδία ἐνῶ βαδίζει ἀκροποδητεὶ ἵνα ἐξέλθῃ ἀριστερᾶ). Μὴ χειρότερα! (Ἐξέρχεται).

ΦΩΤΕΙΝΗ. Νὰ σερβίρωμε λοιπόν ;..

ΦΟΡΑΔΗΣ. Μὲ τί μοῦτρα θὰ σερβίρωμε ;... Πήγαινε γλήγορα καὶ σύ... πήγαινε...

ΦΩΤΕΙΝΗ. Ποῦ ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ὅπου σοῦ κατέβῃ... νά!

ΦΩΤΕΙΝΗ. (Ἰδία ἐξερχομένη ἐκ τῆς θύρας τοῦ μέσου). Δὲ καταλαβαίνω τίποτα... σὲ καλὸ μας.

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΦΟΡΑΔΗΣ, εἶτα καὶ **ΑΣΠΑΣΙΑ**, εἶτα καὶ **ΤΑΣΟΥΛΗΣ**.

ΦΟΡΑΔΗΣ. (Περιτρέχων τὴν σκηνήν). Τετέλεσται ! εἴμεθα θύματα τοῦ ἀριθμοῦ δεκατρία !... ἡ ὥρα πέρασε... ἐχάλασε ἡ σοῦπα... θὰ πεινᾷ ὁ μακαριώτατος... εἶνε ἀπελπισία ! (Καταπίπτει ἐπὶ ἔδρας ἐξηντλημένος, ἐνῶ εἰσέρχεται ἐν σπουδῇ ἡ Ἀσπασία ἀριστερᾷ).

ΑΣΠΑΣΙΑ. Τί ἔπαθες, Παντελῆ μου ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τί ἐπάθαμε, νὰ λές. (Τείνων αὐτῇ τὴν ἐπιστολήν).
Νά, διάβασε νὰ ᾄδῃς.

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Λαμβάνουσα τὴν ἐπιστολήν). Τί γράμμα εἶνε αὐτό ;

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τοῦ γυμνασιάρχου !...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Πῶς !.. δὲν ἔρχεται ;..

ΦΟΡΑΔΗΣ. Διάβασε... διάβασε, γιατί ἐγὼ ἐσάστισα πιά.

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Ἀναγινώσκουσα). «Φίλων ἄριστε κύριε Φοράδη. Μετ' ἄλλους ψυχῆς καὶ σώματος σᾶς γράφω, ἵνα γνωρίσω ὑμῖν ὅτι γαστρικαὶ ἐνοχλήσεις ἀπροσδοκῆτως ἐπελθοῦσαί μοι μετὰ τὸ πρόγευμά μου. . . .

ΦΟΡΑΔΗΣ. (Ἐγειρόμενος καὶ διακόπτων αὐτήν). Ποιὸς ξέρει τί θὰ περιδρόμιασε ὁ εὐλογημένος τὸ μεσημέρι !...

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Ἐξακολουθοῦσα τὴν ἀνάγνωσιν) «τοιαύτην ἐπήνεγκόν μοι διατάραξιν, ὥστε πιθανώτατα θὰ στερηθῶ τῆς τιμῆς τοῦ νὰ συμποσιάσω παρ' ὑμῖν τὴν ἐσπέραν ταύτην μετὰ τῆς αὐτοῦ μακαριότητος τοῦ τῶν Ἱεροσολύμων Πατριάρχου, καθόσον τὸ νόσημά μου μὲ ὑποχρεοῖ εἰς συνεχῆ ἀπό τόπου εἰς τόπον μετάβασιν, ὅπερ ἄτοπον». Τὰ διώρθώσαμε !.. Καὶ τώρα ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τώρα ;...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Τί ἤθελες νὰ καλέσης αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ποῦ δὲν ἦλθε ποτὲ νὰ μᾶς κἀνῃ ἐπίσκεψιν ;..

ΦΟΡΑΔΗΣ. Θὰ σοῦ τὰ ξαναπῶ ;... ἂν δὲν τὸν ἐκαλοῦσα, τὸ κακὸ θὰ ξεσποῦσε στὸ κεφάλι τοῦ Νίκου μας. Ἐσένα τί σοῦ ἦλθε νὰ καλέσωμεν τὸν κύριον Τασούλην ! Ἄν ἔλειπε αὐτὸς θὰ εἴμεθα δῶδεκα.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ἄν ἦρχετο ὁ Βατάγος σου δὲν θὰ εἴμεθα δεκατρεῖς ; Καὶ εἶδες χωριατιὰ ποῦ τὴν ἔδειξε, νὰ μὴ σοῦ τὸ γράψῃ ἠνωρίτερα νὰ ξέρωμε τί νὰ κἀνωμε... .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τὸ γράμμα του λέει 3 μ. μ., μὰ τὸ ἔλαβα τώρα. Ποῦ καιρὸς πλέον νὰ εὐρωμεν δέκατον τέταρτον !..

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ἄλλο δὲν εἶνε παρὰ νὰ μὴ καθήσῃ ὁ Νίκος στὸ τραπέζι· παιδὶ εἶνε δὲν πειράζει... .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τί λέει ; νὰ μὴ καθήσῃ ὁ Νίκος ;... Παιδὶ εἶνε

νέος δεκαεπτὰ χρονῶ με μουστάκι σ'άν τὸ 'δικό μου ;... Αὐτὸ δὲν θὰ γίνῃ ποτέ ! Ἐπειτα δὲν ἄκουσες ποῦ τοῦ παράγγειλε ὁ πατριάρχης νὰ καθήσῃ στ' ἀριστερά του ; Τί θὰ 'πῆ ἂν δὲν τὸν 'δῆ στὸ τραπέζι ; Ἐγὼ λέω νὰ 'πῆς τῆς μαμᾶς σου νὰ προσποιηθῆ τὴν ἀδιάθετη, καὶ νὰ πέσῃ νὰ ἡσυχάσῃ. Γρηὰ γυναῖκα εἶνε θὰ νυστάξῃ σὲ λίγη ὥρα.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Τί κάνει λέει ; ... νὰ μὴ καθήσῃ ἡ μαμᾶ μου στὸ τραπέζι, μιὰ σεβάσμια γυναῖκα ! ... Αὐτὸ δὲ γίνεται... Ἐκείνη ἐτρελάθηκε ἀπὸ τῆ χαρά της, σ'άν ἄκουσε πῶς ἔχομε τραπέζι τοῦ πατριάρχῃ, καὶ μοῦ ἐδήλωσε πῶς θὰ καθήσῃ στὰ δεξιὰ του. — Δὲν εἶνε ἄλλο· πρέπει νὰ μὴ καθήσῃ ὁ Νίκος, καὶ λέμε τοῦ μακαριωτάτου πῶς τὸ ἐκάναμε γιὰ νὰ μὴν εἴμεθα δεκατρεῖς...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ἀδύνατον· θὰ τὸ παρεξηγήσῃ, καὶ θὰ ὑποθέσῃ ὅτι δὲν ἐγκρίνομεν νὰ καθήσῃ τὸ παιδί κοντά του... — «Καλά, θὰ 'πῆ, 'χάθηκε ὁ κόσμος καὶ δὲ 'καλούσαμε καὶ κἀνένα δυὸ ἄλλους ἀκόμα ;»

ΑΣΠΑΣΙΑ. Λοιπὸν... λοιπὸν... νὰ διώξωμεν μὲ τρόπον τὸν κ. Τασούλην.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Οὔτε νὰ τὸ φαντασθῆς αὐτό !.. ξέρεις τί γλῶσσα εἶνε ;... δὲ θὰ μᾶς τὸ συγχωρήσῃ ποτέ...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Θὰ μᾶς κόψῃ τὸ κρέντιτο !.. Τὸ μεγάλο ὑποκείμενο, βλέπεις, ἕνας γραφιάς ἐκεῖ τοῦ Ἵπουργείου ! — Ἐπειτα, καταλαβαίνει πῶς δὲ 'στέκει τέτοιος μικρὸς ὑπάλληλος νὰ λάβῃ μέρος στὸ τραπέζι μας μ' ἕνα πατριάρχη ;

ΦΟΡΑΔΗΣ. Σὺ εἶπες νὰ τὸν καλέσωμε.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ὡς προχειρότερον· ἔπειτα ἐνόμιζα ὅτι εἶνε τμηματάρχης. Τώρα ποῦ ἔμαθα πῶς εἶνε ἀπλοῦς γραφεὺς καὶ δὲ τὸν χρειάζομαι, τὸν διώχνω· μᾶς τὸ ἐπιβάλλει καὶ ἡ ἀξιοπρέπειά μας αὐτό... Τί θὰ 'ποῦν οἱ τρεῖς καθηγηταὶ τῆς Θεολογίας νὰ δοῦν τὸν κ. Τασούλην στὴ μέση ;

ΦΟΡΑΔΗΣ. Εἶνε χονδρὸ· συλλογίσου.

(*Εἰσέρχεται ἐν σπουδῇ δεξιᾷ ὁ Τασούλης*).

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἐδῶ εἶσθε ;

ΑΣΠΑΣΙΑ. (Ἰδίᾳ) Στὴν ὥρα ἦλθε !..

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Μὲ συγχωρεῖτε, διότι ἐπεμβαίνω εἰς τὰ οἰκιακά σας...

ΑΣΠΑΣΙΑ (Ψυχρῶς). Τί θὰ 'πῆ ἐπεμβαίνετε στὰ οἰκιακά μας...

ΦΟΡΑΔΗΣ (Σιγᾷ τῆ Ἀσπασίας). Μὲ καλὸν τρόπον... μὲ καλὸν τρόπον...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἐνόμισα καθήκόν μου νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι θαρρῶ πῶς εἶνε ὥρα νὰ καθήσωμε στὸ τραπέζι. . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. Διατί τὸ θαυρεῖτε, παρακαλῶ ; . . .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Δὲν τὸ λέγω διὰ τὸν ἑαυτὸν μου, κυρία Φοράδη. . . . πεινῶ κι' ἐγώ· εἶν' ἀλήθεια· ἀλλὰ κάνω ὑπομονήν. . . . Παρετήρησα ὅμως ὅτι ὁ μακαριώτατος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν δεικνύουν σημεῖα ἀνυπομονησίας. . . ἀφίνω τοὺς τρεῖς καθηγητὰς τῆς θεολογίας, ποῦ ζύνουν διαρκῶς τὰ κεφάλια των. . .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ἀλήθεια ; . . τὸ παρετήρησατε ; . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. Δὲν πιστεύω. . .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Τί δὲν πιστεύετε ; — Οἱ δύο πανοσιολογιώτατοι ἀρχιμανδρῖται χασμῶνται, οἱ δύο ἐλλόγιμοι οἱ διάκονοι ἀνοιγχοῦν τὰ μάτια των καὶ προσκυνοῦν χωρὶς νὰ θέλουν, καὶ ὁ μακαριώτατος. . .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Καὶ ὁ μακαριώτατος ; . . .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Διαγκάνει τὰ νύχια του, — δὲν πιστεύω νὰ ᾔηνε ἀπὸ τὴν πείνα — καὶ πρὸ ὀλίγου ποῦ ἔφυγε ἀπὸ τὸ σαλόνι ἡ κυρία σας, εἶπε μὲ ἀδημονίαν : «τί κακὸ σύστημα νὰ δειπνοῦν τόσο ἀργὰ εἰς τοῦ κυρίου Φοράδη ! »

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τί μᾶς ἔκανεν ἐκεῖνος ὁ γυμνασιάρχης !

ΤΑΣΟΥΛΗΣ (Ἰδία). Πάλι ὁ γυμνασιάρχης ! . .

ΑΣΠΑΣΙΑ (τῷ Φοράδῃ). Λᾶθος ἔχεις, φίλε μου δὲν μᾶς ἐμποδίζει ὁ γυμνασιάρχης, διότι σοῦ ἐμήνυσε πῶς δὲν ἔρχεται. . .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Λοιπὸν τί περιμένομεν ; . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. Κύριε Τασούλη, δὲν μοῦ λέγετε, σᾶς παρακαλῶ, ἐπήγατε καμμιά φορὰ στὰ Ἱεροσόλυμα ; . . .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Οὐδέποτε, κυρία μου

ΑΣΠΑΣΙΑ. Δὲν εἶνε δυνατόν.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ποτὲ δὲν ἐφιλοδόξησα νὰ γίνω χατζῆς.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ἐν τούτοις ὁ μακαριώτατος σᾶς γνωρίζει πολὺ καλά. . .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ (Ἐκπληκτος). Μὲ γνωρίζει ; . . .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ἔτσι φαίνεται. . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. Δὲν ἔπρεπε νὰ μᾶς τὸ κρύψετε, διότι δὲν ἤμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε εἰς ποίαν θέσιν μᾶς ἐφέρατε ἀπέναντί του. .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ἀλήθεια, ἀλήθεια. . .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἐγώ ; . . . μὲ κάνετε νὰ χάσω τὸν νοῦν μου ! . .
Καὶ τί συμβαίνει ; . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. Κάτι πολὺ σοβαρὸν !

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τὸ ὁποῖον, καθὼς φαίνεται, μᾶς ἐμποδίζει νὰ καθήσωμε στὸ τραπέζι. . .

ΑΣΠΑΣΙΑ (Τῷ Τασοῦλῃ). Εἶδετε, ἄμα σᾶς ἐσύστησα, ποῦ μοῦ ἔγενεψε καὶ μοῦ ὠμίλησεν ἰδιαιτέρως ; . .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Μάλιστα.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Λοιπὸν μοῦ εἶπεν ὅτι τὴν ἐποχὴν τῆς ἀναρρήσεώς του εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, πρὸ δέκα ἐτῶν, σεῖς ἦσθε εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκάματε σταυροφορίαν ἐναντίον του, ὑποκινούμενος ὑπὸ βουλγάρων καλογήρων.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Χορατεύετε, κυρία Φοράδῃ ; . . .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ὑπὸ βουλγάρων καλογήρων, μάλιστα . . .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἐγὼ σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ δὲν εἶδα ποτὲ βούλγαρο καλόγερο. Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν δὲν ἐπῆγα ποτέ, καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τρία μέρη γνωρίζω, τὴν Κέρκυραν ποῦ ἐγεννήθηκα, τὴν Τήνο, ποῦ ἐπῆγα μιὰ φορὰ γιὰ τὴ μεγαλόχαρη καὶ τὰς Ἀθήνας.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Καὶ ξέρετε τί μοῦ εἶπεν ὁ πατριάρχης καταϊθάζοντας τὰ μοῦτρά του ;

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Τί σᾶς εἶπε ; . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. Πῶς δὲν ἔχει καμμίαν διάθεσιν νὰ γευματίσῃ μὲ τὸν θανασιμώτερόν του ἐχθρόν.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Μὲ τὸν θανασιμώτερόν του ἐχθρόν, μάλιστα.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἄλλ' αὐτὸ εἶνε φοβερὰ συκοφαντία ! . . . Πλανᾷται ὁ μακαριώτατος θὰ μ' ἐκλαμβάνῃ ἀντὶ ἄλλου . . . Πρέπει νὰ ἐξηγηθῶ μαζὺ του . . . (Προχωρεῖ ἵνα ἐξέλθῃ ἀριστερᾷ).

ΑΣΠΑΣΙΑ (Ἐμποδίζουσα αὐτόν). Σταθῆτε παρακαλῶ ὅλα αὐτὰ μοῦ τὰ εἶπεν ὑπὸ ἐγχειμύθειαν . . . θέλετε νὰ μᾶς φέρετε εἰς ῥῆξιν μαζὺ του ; . . .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Νὰ μᾶς φέρετε εἰς ῥῆξιν μαζὺ του ;

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Καὶ τί πρέπει νὰ κάνω λοιπὸν ; . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ἀφοῦ ὁ μακαριώτατος ἐδήλωσεν ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ συμφάγετε μὲ αὐτόν . . .

ΦΟΡΑΔΗΣ. Νὰ χαλάσωμε τὸ χατῆρί του ; . . .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Περίεργο μοῦ φαίνεται ! — Ἐδείχθη τόσον προσηνῆς πρὸς ἐμέ μοῦ ἐζήτησε διαφοροῦς πληροφορίας περὶ τῶν μοναστηρίων μας, καὶ ὅταν ἤρχισε σοβαρὰν συζήτησιν μὲ τοὺς θεολόγους διὰ τὰ καμηλαύκια τῶν παπάδων, ἠρώτησε καὶ τὴν γνώμην μου . . . Ὅλα αὐτὰ δὲν συμβιβάζονται, κυρία Φοράδῃ . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ἐγὼ, διὰ νὰ τὸν καταπραῦνω, τοῦ εἶπα ὅτι δὲν εἶσθε προσκεκλημένος εἰς τὸ τραπέζι μας . . .

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ὅτι δὲν εἶμαι προσκεκλημένος ;

ΦΟΡΑΔΗΣ. Βέβαια ὅτι δὲν εἶσθε . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ. 'Αλλ' ὅτι ὡς γείτονας, ἤλθετε νὰ μᾶς 'δῆτε ἔτσι κατὰ σύμπτωσιν.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ (Περίλυπως). Λοιπὸν δὲν θὰ φάγω μαζὺ σας ;

ΑΣΠΑΣΙΑ. 'Αφοῦ δὲν τὸ θέλῃ ὁ μακαριώτατος...

ΦΟΡΑΔΗΣ. 'Αφοῦ δὲν τὸ θέλῃ...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. 'Αλλ' αὐτὸ εἶνε σκληρόν!... - "Ἄν μὲ ἀφίνετε νὰ ἰδῶ τὸν πατριάρχην...

ΑΣΠΑΣΙΑ. 'Αδύνατον, ἀδύνατον. — Παντελῆ, ἐγὼ πηγαίνω στὸ σαλόνι... σὺ παράγγειλε νὰ σερβίρουν... μὲ δώδεκα σερβίτζια ἐννοεῖται (Σιγᾶ τῷ Φοράδῃ). Θὰ 'πῶ τοῦ μακαριωτάτου τί συνέβη διὰ νὰ μὴν παρεξηγήσῃ τὴν βραδύτητα...

ΦΟΡΑΔΗΣ (Σιγᾶ τῇ 'Ἀσπασίᾳ). Πές τού τα.

ΑΣΠΑΣΙΑ ('Ἰδίᾳ). Οὐφ! ἐτέλειωσε κι' αὐτό! — Καληνύκτα, κύριε Τασούλη ('Ἀπέρχεται δρομαίως δεξιᾶ).

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΦΟΡΑΔΗΣ καὶ ΤΑΣΟΥΛΗΣ.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. *Ἄν ἔβλεπα τὸν μακαριώτατον, κύριε Φοράδῃ, εἶμαι βέβαιος ὅτι...

ΦΟΡΑΔΗΣ. 'Αδύνατον' ἢ κυρία μου σᾶς εἶπε τὸ διατί. — Καληνύκτα σας (προχωρῶν δρομαίως ἀριστερᾶ, ἰδίᾳ). 'Ἐμείναμεν δώδεκα τέλος πάντων! ('Ἐξέρχεται ἀριστερᾶ).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΟΗ

ΤΑΣΟΥΛΗΣ καὶ εἶτα ΒΑΤΑΧΟΣ.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ ('Υποκλίνων πρῶτον δεξιᾶ καὶ εἶτα ἀριστερᾶ). Καληνύκτα σας... καληνύκτα σας... *Ἄλλαι μὲν βουλαὶ Τασούλη, ἄλλα δὲ μακαριώτατος κελεύει. — Μὰ ἀλήθεια... νὰ τοὺς εἶπε αὐτὰ τὰ παραμύθια ὁ πατριάρχης, ἢ μετενόησαν ὅτι μ' ἐκάλεσαν, διότι εἶμαι, ὅπως λέγει ἡ κυρία, γραφεὺς ἀπλοῦς, καὶ ἐσκέφθησαν νὰ στήσουν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ μακαριωτάτου, ὡς παλούκια, τοὺς εὐσεβεῖς βουλγάρους καλογήρους; — "Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἐνῶ ἔγινα χατζῆς, χωρὶς νὰ θέλω, ὁ στόμαχός μου δὲν θὰ ἔλθῃ εἰς συνάφειαν μὲ τὸ φαζάνι πατέ καὶ τὴν μαγιονέζαν. (Εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ μέσου ὁ Βατάχος. — Βλέπων αὐτόν). 'Ἄ, νὰ καὶ ὁ εὐτυχῆς γυμνασιάρχης, ὁ τόσον ἀνυπομόνως περιμενόμενος!

ΒΑΤΑΧΟΣ (Βλέπων κύκλω, ὡς μὴ διακρίνων καλά, καὶ εἶτα προχωρῶν πρὸς τὸν Τασούλην) Καλησπέρα, κύριε Φοράδη...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Δὲν εἶμαι ὁ κύριος Φοράδης, κύριε Βατάχε...

ΒΑΤΑΧΟΣ Μὲ συγχωρεῖτε... (πλησιάζων). Ἄ, ὁ κύριος Τασούλης... δὲν βλέπω καλά ἀπόψε, διότι ἐρράγισαν τὰ γυαλιά μου...—Εἰσθε καὶ σεῖς ἐκ τῶν κεκλημένων;

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἦμουν δηλαδή· ἀλλὰ κατὰ τὴν γραφὴν, πολλοὶ μὲν οἱ κλητοί, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί... Περιστατικὸν ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεώς μου μὲ ἀναγκάζει ν' ἀποσυρθῶ...

ΒΑΤΑΧΟΣ. Καμμιά γαστρικὴ διατάραξις ἴσως; (Μειδιῶν). Αἶ, φίλτατε, τὴν ἔπαθα κι' ἐγὼ τὸ μεσημέρι· ἀλλ' εὐτυχῶς ἦτο παροδική, καὶ οὕτω δὲν θὰ στερηθῶ τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ συμπάγω μετὰ τοῦ μακαριωτάτου...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Δι' αὐτὸ ἀνησυχοῦσαν τόσο ὁ κύριος Φοράδης καὶ ἡ κυρία του... αὐτὴ πρὸ πάντων!... σᾶς ἀγαποῦν φαίνεται πολὺ...

ΒΑΤΑΧΟΣ. Ἀνησυχοῦσαν, αἶ;... τοὺς καλοὺς μου φίλους!—Καὶ ἐσχετίσθητε μὲ τὸν μακαριωτάτον, κύριε Τασούλη;... τί ἄνθρωπος εἶνε;...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Δεινὸς Θεολόγος. Ἦρχισε σπουδαίαν συζήτησιν μὲ τοὺς καθηγητὰς τῆς θεολογικῆς σχολῆς...

ΒΑΤΑΧΟΣ Ἀλήθεια, αἶ;...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Τὸν ἐθαύμασα. Ἀνέφερεν ὅλους τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς συγγραφεῖς, τὸν Ἅγιον Αὐγουστῖνον, τὸν Χρυσόστομον, τὸν Εὐτρόπιον, καὶ τόσους ἄλλους, καὶ ἀπέδειξε τετραγωνικώτατα ὅτι...

ΒΑΤΑΧΟΣ Ὅτι;...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Δὲν σᾶς τὸ λέγω, διότι θέλω νὰ ἰδῶ, ἂν τὸ γνωρίζετε καὶ σεῖς...—Τίνος γένους εἶνε τὸ καμηλαῦχι, ξέρετε;...

ΒΑΤΑΧΟΣ. Ἀστείζεσθε;... Εἶνε γένους οὐδετέρου...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ Ὅχι, κύριε γυμνασιάρχα· εἶνε γένους θηλυκοῦ. διότι λέγεται καλυμεύχη, ἢ καμηλεύχη. Τὸ ἀπέδειξεν ὁ μακαριωτάτος.—Καληνύκτα σας (Ἀπέρχεται διὰ τοῦ μέσου ἀφίνων ἐκπληκτον τὸν Βατάχον).

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΒΑΤΑΧΟΣ, εἶτα καὶ **ΦΟΡΑΔΗΣ**, εἶτα καὶ **ΦΩΤΕΙΝΗ**.

ΒΑΤΑΧΟΣ Δὲν πιστεύω νὰ λέγεται καλυμεύχη. Ἀντικείμενον γένους θηλυκοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς; τῶν παπᾶδων, καὶ ἰδίως

τῶν δεσποτάδων καὶ τοῦ μακαριωτάτου, δὲν θὰ τὸ ἐπέτρεπον ἡ Ἐκκλησία.—Θὰ τὸ συζητήσω κι' ἐγὼ μὲ τὸν μακαριώτατον.— Ἄλλὰ πῶς νὰ μὴ φαίνεται κανεὶς... μήπως ἐκάθησαν εἰς τὸ τραπέζι ;

(*Εἰσέρχεται ἀριστερᾷ ὁ Φοράδης ἐν σπουδῇ*).

ΦΟΡΑΔΗΣ (Κατάπληκτος βλέπων τὸν Βατάχον). Θεέ μου ! ὁ κύριος Βατάχος !...

ΒΑΤΑΧΟΣ. Ἄ, κύριε Φοράδη, θ' ἀνησυχήσετε δι' ἐμέ ;... μοῦ τὸ εἶπεν ὁ κύριος Τασούλης... Γνωρίζω πόσον μ' ἀγαπᾶτε καὶ σεῖς καὶ ἡ κυρία σας, καὶ διὰ τοῦτο, μ' ὅλην τὴν ἀδιαθεσίαν μου, ἦλθα, διὰ νὰ μὴ δυσαρεστηθῆτε...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ναί, ναί... ἀλλά... ξέρετε... δὲν σᾶς ἐπεριμέναμεν πλέον, καί... — Μίαν στιγμὴν παρακαλῶ... (Σημαίνει μὲ ὀρμὴν τὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης κωδωνίσκον).

ΒΑΤΑΧΟΣ. Τί συμβαίνει ; (ἀνησυχῶς). Μήπως ἐδειπνήσατε ;

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ὁχι... ἀλλά... (Εἰσέρχεται ἡ Φωτεινὴ ἀριστερᾷ). Φωτεινὴ, στείλέ μου ἀμέσως τὸν Παναγιώτην, καὶ μὴ σερβίρετε ἀκόμα.

ΦΩΤΕΙΝΗ. Ἡ μαγείρισσα ἄρχισε νὰ σερβίρη τὴν σοῦπαν.

ΦΟΡΑΔΗΣ (Ὁργίλως). Νὰ τῆς πῆς νὰ σταματήσῃ !

ΒΑΤΑΧΟΣ (Ἰδίᾳ). Τί δηλοῖ αὐτό ;...

ΦΩΤΕΙΝΗ (Ἰδίᾳ). Τώρα τὰ 'κάναμε θάλασσα ! (Ἀπέρχεται ἀριστερᾷ)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΒΑΤΑΧΟΣ καὶ ΦΟΡΑΔΗΣ.

ΒΑΤΑΧΟΣ. Διατί νὰ μὴ σερβίρουν ; μήπως ἐματαιώθη τὸ συμπόσιον ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ἄ μπᾶ !... πῶς γίνεται αὐτό ;... (Ὁδηγῶν αὐτὸν πρὸς τὴν θύραν δεξιᾷ). Ἄλλὰ... πηγαίνετε μέσα εἰς τὸ σαλόνι νὰ σᾶς συστήσῃ ἡ κυρία μου εἰς τὸν μακαριώτατον... πρέπει νὰ τὸν γνωρίσετε πρῶτα...

ΒΑΤΑΧΟΣ. Δι' αὐτὸ ἀνεκαλέσατε τὴν διαταγὴν τοῦ σερβιρίσματος ;... ὦ, σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ... σᾶς εἶμαι ὑπόχρεως...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Πηγαίνετε, πηγαίνετε... (Ὡθεῖ αὐτὸν πρὸς τὴν θύραν δεξιᾷ, δι' ἧς καὶ ἐξέρχεται ὁ Βατάχος, ἐνῶ εἰσέρχεται ἀριστερᾷ ὁ Παναγιώτης).

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΦΟΡΑΔΗΣ καὶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Διατάξατε, κύριε.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τρέξε, Παναγιώτη, νὰ ᾿πῆς τῆς κυρίας σου, ἅμα συστήσῃ τὸν γυμνασιάρχην εἰς τὸν μακαριώτατον, νὰ ἔλθῃ ἀμέσως ἐδῶ. (Ὁ Παναγιώτης βαδίζει ἀκροποδητεὶ δεξιᾷ). Κουνήσου λοιπόν !...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Πηγαίνω μὲ τρόπον (Ἀπέρχεται δεξιᾷ).

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

ΦΟΡΑΔΗΣ εἶτα καὶ ΑΣΠΑΣΙΑ.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Καλὰ εἶπα ἐγὼ πῶς ὁ ἀριθμὸς δεκατρία μᾶς καταδιώκει ἀπόψε... οὔτε δώδεκα ἔμποροῦμε νὰ μείνωμε, οὔτε νὰ γίνωμε δεκατέσσερις !... — Τώρα ἐτελείωσε πιά... θέλει δὲ θέλει ἢ πεθερά μου θὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ τραπέζι ἄρκετὴ ὥρα ἐχόρτασε νὰ βλέπῃ τὸ πατριάρχη στὸ σαλόνι. Διαφορετικὰ, ἄς κάνῃ καλὰ ἢ γυναικᾶ μου μὲ τὸν μακαριώτατον, ποῦ ἔχει τὴν πρόληψιν τοῦ ἀριθμοῦ δεκατρία.

(*Εἰσέρχεται ἐξωργισμένη ἢ Ἀσπασία δεξιᾷ*).

ΑΣΠΑΣΙΑ. Τὰ περίμενες αὐτά ;... Εἶδες τὸν χωριάτην τὸν φίλον σου νὰ ἔλθῃ τὴν τελευταίαν στιγμὴν, χωρὶς νὰ μᾶς εἰδοποιήσῃ πρὶν, νὰ λάβωμεν τὰ μέτρα μας ;... Τί ψευτογαστρικὴ εἶχε λοιπόν ;... — Ἄχ ! Τί ἤθελες νὰ τὸν προσκαλέσῃς τέτοιον ἄνθρωπον ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Πάλι τὰ ἴδια ;... Νὰ ὀδῆς ποῦ θὰ πάρῃ ἄριστα ὁ Νῆκος μας.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Νὰ τὸ βράσω ἐγὼ τὸ ἄριστα, ἔπειτα ἀπὸ τὴ σύγχυσι ποῦ ἐπῆρα... — Ἐλα... μὴ κάθεσαι... πήγαινε στὰ τέσσερα νὰ προσκαλέσῃς πάλι τὸν κύριον Τασούλην,

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τὸν κύριον Τασούλην ;...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ἀμέ ;... ποῦ θὰ εὔρῃς τώρα ἄλλο δέκατον τέταρτον ;... εἶπέ του ὅτι ἔπεισε τὸν μακαριώτατον ὅτι ἐπλανᾶτο... ὅτι αὐτὸς δὲν ἐπῆγε ποτὲ στὸν Ἅγιο Τάφο... ξέρεις ἐσύ.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Καὶ ἂν ἐθύμωσε, καὶ δὲν θέλει νὰ ἔλθῃ ;

ΑΣΠΑΣΙΑ. Νόστιμο κι' αὐτό !... νὰ μὴ θέλῃ ὁ κύριος... τμηματάρχης !... νὰ φωνάξῃς τοὺς ὑπηρέτας νὰ τὸν φέρουν διὰ τῆς βίας (ὠθοῦσα αὐτὸν πρὸς τὴν θύραν τοῦ μέσου). Πήγαινε λοιπόν.

ΦΟΡΑΔΗΣ. Μὰ ἔτσι... χωρὶς καπέλλο ;...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Δύο βήματα εἶνε χριστιανέ μου !... πήγαινε !..
(Τὸν ὠθεῖ ἐκτὸς τῆς θύρας τοῦ μέσου).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ

ΑΣΠΑΣΙΑ εἶτα καὶ ΦΩΤΕΙΝΗ

ΑΣΠΑΣΙΑ. Αὐτὸ ποῦ ἐπάθαμε ἀπόψε, θὰ μοῦ γίνῃ μάθημα..
Ὅταν κάνουμε τραπέζι ἄλλη φορὰ, θὰ μετρῶ τὰ πρόσωπα, ἢ νὰ
ἦνε δώδεκα ἢ τοῦλάχιστον δεκαπέντε, ὥστε ἂν λείψῃ καὶ κανέ-
νας νὰ μὴ μένωμε δεκατρεῖς (Σημαίνει τὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης κωδωνι-
σκον. Εἰσέρχεται ἡ Φωτεινή).

ΦΩΤΕΙΝΗ. Νὰ σερβίρωμε, κυρία ;...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Ναί· καὶ νὰ κάμῃς δεκατέσσερα τὰ σερβίτσια.

ΦΩΤΕΙΝΗ (Ἰδίᾳ). "Αἴντε πάλι ! τὰ εἶχαμε δεκατέσσερα... Τὰ
ἔκαναμε δώδεκα... Τώρα πάλι δεκατέσσερα ! ποιοὶ εἶνε αὐτοὶ οἱ
δύο προσκαλεσμένοι, ποῦ φεύγουν κι' ἔρχονται, δὲ ἔμπορῶ νὰ
καταλάβω.

(*Ἐνῶ ἀπέρχεται ἀριστερᾷ ἡ Φωτεινή, εἰσέρχονται διὰ τῆς θύρας
τοῦ μέσου οἱ Φοράδης καὶ Τασούλης*).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΑΣΠΑΣΙΑ, ΤΑΣΟΥΛΗΣ, ΦΟΡΑΔΗΣ εἶτα καὶ ΒΑΤΑΧΟΣ.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ (Ἐνῶ εἰσέρχεται φαιδρότατος). Δὲν σᾶς τὸ εἶπα ἐγὼ
ὅτι ὁ πατριάρχης κάνει λάθος ;... Χαίρω διότι ἐπίσθη ὅτι δὲν
ἤμουν ἐγὼ ὁ ἐγεῖρας τὴν κατ' αὐτοῦ σταυροφορίαν...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τοῦ ἐξέθεσα ὅπως ἔπρεπε τὰ πράγματα, διότι ἔβλε-
πα τὸ ἄδικον.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Καὶ τέλος πάντων τὸν ἐπέισαμεν, κύριε Τασούλη...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ, διότι ἐκεῖνοι οἱ βούλγαροι
καλόγεροι πρὸ πάντων μ' ἐσύγχυσαν ὑπερβολικὰ. Ἐπειτα καὶ ἡ
εὐλογημένη ἡ ὑπηρέτριά μου δὲν ἄφησε κοκκαλάκι ἀπὸ τῆ πέρδι-
κα ποῦ μοῦ ἔστειλε ὁ δάσκαλος τοῦ Μαρουσιῦ, κι' ἔχω μίαν
ὄρεξιν !...

ΦΟΡΑΔΗΣ (Πλησιάζων εἰς παρακειμένην τράπεζαν καὶ πληρῶν δύο
μικρὰ ποτήρια ἐκ φιαλιδίου ρακῆς). Τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἦτο ἄσχημον
νὰ ἐνδυναμώσωμεν μὲ ἓνα ποτηράκι χιώτικη μαστίχα, ποῦ μοῦ
ἔστειλε δῶρον ἓνας ἀνεψιός μου (Δίδει τὸ ἐν ποτήριον τῷ Τασούλῃ)

ΑΣΠΑΣΙΑ. Κρυφὰ—κρυφὰ μάλιστα ἀπὸ τὸν μακαριώτατον, ὁ
ὁποῖος ἀπεχθάνεται τὰ οἶνοπνεύματα.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ Εἰς ὑγείαν σας... καὶ νὰ ἔχωμεν τὴν εὐχὴν του.
(Πίνουσι).

ΦΟΡΑΔΗΣ. Μαστίχα ! αἶ ;...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἐξαισίον πρᾶγμα !

(Εἰσέρχεται ἐν σπουδῇ ὁ Βατάχος δεξιᾷ).

ΒΑΤΑΧΟΣ (Ἀνησυχῶς). Ἄχ, κύριε Φοράδη, αὐτὸ πάλι ἦτο
ἀπροσδόκητον !

ΦΟΡΑΔΗΣ Τί ; . .

ΒΑΤΑΧΟΣ. Αἰσθάνομαι τὰ προοίμια νέας διαταράξεως. Φαί-
νεται ὅτι τὰ μικρόβια τῆς νόσου εἶχον ναρκωθῆ ἐν τῇ γαστρῇ
μου καὶ ἤδη ἀναβιοῦσι... Δυστυχία μου !

ΑΣΠΑΣΙΑ. Δηλαδή ἔχετε πάλιν ἐνοχλήσεις ;

ΦΟΡΑΔΗΣ ὦ θεέ μου !

ΒΑΤΑΧΟΣ Δυστυχῶς... καὶ αἱ ἐνοχλήσεις μου αὗται, ὅπως
σᾶς ἔγραψα, δὲν θὰ μοῦ ἐπιτρέψουν νὰ μένω ἐπὶ πολὺ ἀκίνητος
εἰς τὸ αὐτὸ μέρος

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Νὰ πᾶτε λοιπὸν στὸ σπίτι σας νὰ πάρετε ἓνα
δύοσμο... Τί κάθεσθε ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τί λέτε, κύριε Τασούλη ;..

ΑΣΠΑΣΙΑ. Εἶνε ἀδύνατον !... πρέπει νὰ μείνετε... — Δὲν
ἔχετε τὴν θέλησιν νὰ ἐπιβληθῆτε εἰς τὸν ἑαυτὸν σας ;

ΒΑΤΑΧΟΣ. Πῶς νὰ ἐπιβληθῶ ;.. Ἄν ἦτο κανὲν ἄλλο μέρος
τοῦ σώματός, τὸ χέρι... τὸ πόδι... θὰ ἤμποροῦτα νὰ ὑποφέ-
ρω... Ἀλλὰ ἡ γαστήρ, βλέπετε, ἔχει αὐτενέργειαν !

ΦΟΡΑΔΗΣ. Προσπαθήσατε νὰ ἐξουδετερώσετε τὴν αὐτενέργειάν
της, διότι δὲν σᾶς ἀφίνομεν νὰ φύγετε...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Χωρὶς ἐσᾶς ἤμπορεῖ νὰ ματαιωθῆ τὸ τραπέζι μας.
Τὸ ξέρετε ;..

ΤΑΣΟΥΛΗΣ (Ἰδίᾳ). Τί συμφέρον ἔχουν καὶ ἐπιμένουν τόσο !

ΒΑΤΑΧΟΣ (Διὰν τεταραγμένος). ὦ, δὲν τὸ θέλω... γνωρίζω
ὅτι μὲ ἀγαπᾶτε... πιστευσατέ με... λυποῦμαι πολὺ διὰ τὴν
ἀπροσδόκητον τροπὴν τῶν πραγμάτων... ἀλλά... πρέπει νὰ φύ-
γω... μὲ συγχωρεῖτε... καλὴν ὄρεξιν... (ὁρμῶν πρὸς τὴν θύραν
τοῦ μέσου).

ΦΟΡΑΔΗΣ (Ὅρμῶν καὶ ἀρπάζω αὐτὸν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ βραχίονος).
Σᾶς ἰκετεύω, κύριε Βατάχε... εἶνε βεβερὸν αὐτὸ τὸ ὁποῖον κά-
νετε !...

ΑΣΠΑΣΙΑ (Ὅρμῶσα καὶ ἀρπάζουσα αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ βρα-
χίονος). Πρὸς θεοῦ !... θὰ γίνετε ἀφορμὴ νὰ θυμώσῃ ὁ μακαριώ-
τατος !

ΤΑΣΟΥΛΗΣ (Ἰδία). Πρέπει νὰ ἔχουν σπουδαῖον λόγον ! (Ὅρμων καὶ ἀρπάζων τὸν Βατάχον ἀπὸ τῆς οὐρᾶς τῆς ρεδιγκότας του). Καμφθῆτε τέλος πάντων !... σᾶς ἰκετεύομεν τρεῖς ἄνθρωποι !... Θὰ σᾶς δώσῃ τὴν κατάραν του ὁ μακαριώτατος !...

ΒΑΤΑΧΟΣ (Κι οὐμένος σπασμωδικῶς). Μά !... εἶνε βασανιστήριον αὐτό !... ἀφίσατέ με !... θὰ γίνετε ἀφορμὴ δυσαρέστων ἐπεισοδίων !... Τὰ ὀδυνηρὰ ἀποτελέσματα τῆς νόσου μου αὐξάνουν. Λυπηθῆτέ με !... (Λυτρουμένος ἐκ τῶν χειρῶν των). Ἄ, τέλος πάντων !... Καλὴ ὄρεξι ! (Φεύγει δρομαίως διὰ τῆς θύρας τοῦ μέσου).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΑΣΠΑΣΙΑ, ΦΟΡΑΔΗΣ, ΤΑΣΟΥΛΗΣ εἶτα καὶ **ΦΩΤΕΙΝΗ**.

ΑΣΠΑΣΙΑ (Τῷ Φοράδῃ). Τώρα ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τώρα ;...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Τί ἐπίμονος ἄνθρωπος ὁ κύριος Βατάχης !... Μὰ καὶ ἂν ἔφυγε τέλος πάντων, τί κακὸν εἶνε ;...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Τί κακὸν εἶνε ;... ὦ, δὲν ἤξεύρετε...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Εἴμεθα ἐκτεθειμένοι ἀπέναντι τοῦ μακαριωτάτου !
(*Εἰσέρχεται ἡ Φωτεινὴ διὰ τοῦ μέσου*).

ΦΩΤΕΙΝΗ. Κυρία, ἡ σοῦπα θὰ κρυώσῃ...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ Ἐρχόμεθα ἀμέσως... εἶνε κρῖμα νὰ κρυώσῃ ἡ σοῦπα...

ΦΩΤΕΙΝΗ. Καὶ τώρα ποῦ ἐπῆγα στὴ σάλα νὰ σᾶς φωνάξω, ὁ μακαριώτατος μοῦ ἐφάνηκε πολὺ θυμωμένος καὶ ἔλεγε εἰς τοὺς ἀρχιμανδριῖτες του πῶς πεινᾷ.

ΑΣΠΑΣΙΑ Ἦτο θυμωμένος ;

ΦΟΡΑΔΗΣ. Καὶ ἔλεγε πῶς πεινᾷ ;...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Μὰ ἔχει δίκην... θὰ εἶνε δέκα περασμένες... πᾶμε λοιπόν...

ΑΣΠΑΣΙΑ (Ῥίπτουσα ὀργίλον βλέμμα τῷ Τασούλῃ). Φωτεινὴ, νὰ ἀφίσης μόνο δώδεκα σεβίτσια στὸ τραπέζι...

ΦΩΤΕΙΝΗ. Δώδεκα ! (Ἰδία). Ἄιντε πάλι ! (Φεύγει διὰ τοῦ μέσου).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΚΤΗ

ΑΣΠΑΣΙΑ, ΦΟΡΑΔΗΣ, ΤΑΣΟΥΛΗΣ.

ΑΣΠΑΣΙΑ (Ἰδία). Ἐδῶ χρειάζεται ἀπόφασις !... (Τῷ Τασούλῃ). Κύριε Τασούλῃ... λυπούμεθα πολὺ... ἀλλά... τώρα ποῦ

ἔφυγεν ὁ κύριος Βατάχος, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μείνετε καὶ σεῖς...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Αἶ, ὄχι δά... ἤμπορεῖ ἡ μητέρα σου...

ΑΣΠΑΣΙΑ (Ὁργίλως τῷ Φοράδῃ). Οὔτε νὰ τὸ φαντασθῆς αὐτό!

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἄστείζεσθε βέβαια ;... Τί κοινὸν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ κ. Βατάχου ;...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Δηλαδή... Ὑπάρχει κάτι κοινόν... ἔτσι μία κακὴ πρόληψις, τὴν ὁποίαν μόνον ἀλληλεγγύως οἱ δύο σας ἤμπορούσατε νὰ ἐξουδετερώσετε...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ Δὲν καταλαμβάνω αὐτὴν τὴν ἀλληλεγγυότητα.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Τὴν καταλαμβάνομεν ἡμεῖς... (Τῷ Φοράδῃ). Διατί δὲν τὰ λές καθαρά ;... (Τῷ Τασούλῃ). Ἄν μείνετε θὰ εἴμεθα δεκατρεῖς... καί...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. (Μειδιῶν). Ἄ, αὐτὸ εἶνε ;... καὶ τί πειράζει ;... Δὲν ἔχω τοιαύτας προλήψεις ἐγώ...

ΑΣΠΑΣΙΑ Ποῖν μοῦ εἶπετε τὸ ἐναντίον...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Ἄλλὰ τὰς ἔχει ὁ μακαριώτατος...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἄ, λοιπὸν μ' ἐκαλέσατε βιαστικὰ-βιαστικὰ διότι σᾶς ἐχρειάζετο δέκατος τέταρτος, καὶ τώρα ποῦ ἔφυγεν ὁ κύριος Βατάχος...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Πρέπει νὰ μείνωμεν δώδεκα... εἶνε ἀποφασισμένον !

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Μὰ αὐτὸ εἶνε σκληρὸν καὶ ἀπάνθρωπον, κύριε Φοράδῃ !... Διατί νὰ μὴ μοῦ τὸ πῆτε ὅταν ἦτο ἐδῶ ὁ κύριος Βατάχος, νὰ προσκολληθῶ σ' αὐτὴν πεταλὶδα ἐπάνω του καὶ νὰ μὴ τὸν ἀφίσω νὰ φύγῃ ;... θὰ τὸν ἐκρατοῦσα διὰ τῆς βίας...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Τί νὰ σᾶς κάνω ;... ἀφοῦ εἶχε γαστραλγίαν...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Νὰ φηντάζεται κανεὶς ὅτι θὰ γευματίσῃ μακαρίως μετὰ μακαριωτάτου (Δείχων τὰ χεῖλη του) μὲ μαγιονέζαν, φαζάνια πατέ... πέρδικες σαλμί... καὶ ἔπειτα... ὦ, ἦτο εἰρωνεῖα λοιπὸν κι' ἐκεῖνο τὸ ὀρεκτικόν σας, ἡ χιώτικη μαστίχα, ἡ ὁποία μοῦ ἠρέθισε τὸν στόμαχον ;...

ΑΣΠΑΣΙΑ. Μᾶς συγχωρεῖτε, κύριε Τασούλῃ... (χωρεῖ ἵνα φύγῃ δεξιᾷ).

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Δὲν λέγω... ἀλλά... δηλαδή... νὰ μὲ φέρετε ὡς δέκατον τέταρτον... καὶ ἔπειτα...

ΦΟΡΑΔΗΣ. Σᾶς ζητῶ συγγνώμην, κύριε Τασούλῃ... μὴ μᾶς παρεξηγήσετε... (Προχωρεῖ ἵνα φύγῃ δεξιᾷ).

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Καὶ ἔπειτα νὰ μὲ διώξετε... νηστικὸν ὡς δέκατον τρίτον... (Ἰδίᾳ). Ἄχ, Βατάχε, Βατάχε ! ..

ΑΣΠΑΣΙΑ (Παρὰ τὴν θύραν δεξιᾷ). Λοιπὸν χαίρετε καὶ καλὴν ὄρεξιν...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Εὐχαριστῶ...

ΦΟΡΑΔΗΣ. (Παρά τὴν θύραν δεξιᾶ). Καληνύκτα σας καὶ καλὴν ὄρεξιν...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ (Στενάζων, τοῖς Φοράδῃ καὶ Ἀσπασίᾳ ἀπερχομένοις).
Χαίρετε, καλὴν ὄρεξιν!

ΣΚΗΝΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. εἶτα ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ καὶ ΦΩΤΕΙΝΗ

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Εἶνε ἀποτρόπαιον!... Ἄ, ἐκεῖνος ὁ Βατάχος! Κᾶποιος ἀρχαῖος σοφὸς εἶπεν: «Οὐδὲν μωρότερον διδασκάλων, εἰ μὴ Ἰητροὶ εἶσαν, καὶ εἶχε δίκηρο!... Ἐξημετελίσθην, καὶ ἔμεινα νηστικός!... Πρέπει ὅμως νὰ ἐκδικηθῶ!

(Εἰσέρχονται ἀριστερᾶ οἱ Παναγιώτης καὶ Φωτεινὴ, κρατοῦντες ἕκαστος μεγάλην παροψίδα μὲ φαγητὰ καὶ διευθύνονται δεξιᾶ).

ΦΩΤΕΙΝΗ (Βλέπουσα τὸν Τασούλην καὶ ἐφισταμένη). Μπᾶ!.. τί κάνετε ἐδῶ, κύριε Τασούλη;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Δὲν πᾶτε μέσα; οἱ ἄλλοι ἔφαγαν τὴ σοῦπα.

ΤΑΣΟΥΛΗΣ (Πλησιάζων καὶ ὀσφραϊνόμενος μετὰ βουλιμίας τὰ φαγητὰ). Τὴν ἔφαγαν αἱ;... Τώρα θὰ πάω... Ἄλλὰ... τί εἶνε αὐτά;... Ἄχ!... ἡ μαγιονέζα!... πῶς μυρίζει!... Καὶ αὐτό;... Τὸ φαζάνι πατέ!... Ἄχ!..

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Μυρίζει αἱ;...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Σταθῆτε μίαν στιγμὴν νὰ σᾶς εἰπῶ κάτι σπουδαῖον...

ΦΩΤΕΙΝΗ. Τί;...

ΤΑΣΟΥΛΗΣ. Ἐλᾶτε πλησίον μου... Εἶνε μυστικόν... (Ἡ Φωτεινὴ καὶ ὁ Παναγιώτης πλησιάζουσιν αὐτὸν ἑκατέρωθεν. Δραττόμενος ἀποτόμως τῶν βραχιόνων αὐτῶν δι' ἑκατέρας τῶν χειρῶν του). Καταλαμβάνετε τί εἶμαι αὐτὴν τὴν στιγμὴν;... Εἶμαι ὁ Σαμφὼν δεμένος εἰς τοὺς στύλους τοῦ ναοῦ!...—Λοιπὸν! ἀποθανήτω ἡ ψυχὴ μου μετὰ τῆς μαγιονέζας!... (Δονεῖ τοὺς βραχίονας αὐτῶν, καταρρίπτων τὰς παροψίδας).

ΦΩΤΕΙΝΗ. Ἄχ!...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ. Παναγιὰ μου!... τρελάθηκε!

ΤΑΣΟΥΛΗΣ (Φεύγων καὶ εὐρισκόμενος εἰς τὸ κατώφλιον τῆς μεσαίας θύρας). Καλὴ ὄρεξι!

Ἐν Σύρῳ, Σεπτέμβριος 1898.

ΜΙΧΑΗΛ ΖΩΡΑΣ